

Số: 11¹⁹/SGD&ĐT-GDTrH

Bến Tre, ngày 06 tháng 9 năm 2012

V/v Thực hiện dạy - học môn Lịch sử
cấp THCS, THPT năm học 2012 - 2013.

Kính gửi:

- Các phòng Giáo dục và Đào tạo;
- Các trường Trung học phổ thông.

Tiếp theo công văn số 1036/SGD&ĐT-GDTrH ngày 22 tháng 8 năm 2012 về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục trung học năm học 2012-2013, Sở GD&ĐT hướng dẫn thực hiện dạy - học môn Lịch sử cấp Trung học cơ sở (THCS) và cấp Trung học phổ thông (THPT) như sau:

I. VỀ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH VÀ KẾ HOẠCH GIÁO DỤC

1. Thực hiện kế hoạch dạy học theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần). Tổ chuyên môn cần rà soát, điều chỉnh chương trình chi tiết trên cơ sở đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, kết thúc năm học thống nhất trong toàn tỉnh, có đủ thời lượng dành cho bài tập, ôn tập và kiểm tra định kỳ, phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường.

2. Tiếp tục thực hiện Chương trình giảm tải theo Công văn 5842/BGD&ĐT-VP của Bộ GD&ĐT ngày 01 tháng 9 năm 2011 về việc Hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học Giáo dục phổ thông. Trong đó, đặc biệt lưu ý thực hiện tốt việc hướng dẫn triển khai tinh giảm ở các lớp cuối cấp: lớp 12 đối với cấp THPT, lớp 9 đối với cấp THCS.

3. Tập trung chỉ đạo đổi mới kiểm tra đánh giá, đổi mới phương pháp dạy học, tạo ra sự chuyển biến cơ bản về tổ chức hoạt động dạy học, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong các trường trung học.

4. Tiếp tục thực hiện việc dạy học Lịch sử địa phương theo Công văn số 5977/BGD&ĐT-GDTrH của Bộ GD&ĐT ngày 07/7/2008 về việc Hướng dẫn thực hiện nội dung giáo dục địa phương ở cấp THCS và cấp THPT và Công văn số 983/SGD&ĐT-GDTrH của Sở GD&ĐT ngày 13/8/2012 về việc Thực hiện dạy học Ngữ Văn, Lịch sử, Địa lý địa phương cấp THCS, THPT. Các phòng Giáo dục và Đào tạo cần chỉ đạo cho các trường THCS triển khai dạy học theo tài liệu dạy học Lịch sử địa phương do Sở GD&ĐT biên soạn năm 2011 và tái bản năm 2012. Cấp THPT tham khảo tài liệu đang lưu hành, từ học kỳ I năm học 2012 - 2013 sẽ sử dụng Tài liệu dạy học Lịch sử địa phương tỉnh Bến Tre cấp THPT do Sở Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Nhà xuất bản Giáo dục biên soạn và ấn hành (sẽ có hướng dẫn cụ thể).

4. Các Phòng GD&ĐT (chỉ đạo các trường THCS), các trường THPT chú ý giáo dục lịch sử truyền thống cách mạng ở địa phương cho học sinh của

trường: trang bị cho thư viện trường các tài liệu về lịch sử Đảng bộ địa phương (ngoài các tài liệu lịch sử địa phương do Sở GD&ĐT phát hành); tổ chức các hoạt động ngoại khóa phù hợp để giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng địa phương.

5. Tiếp tục thực hiện việc tích hợp trong giảng dạy bộ môn Lịch sử ở các nội dung sau: Tích hợp giáo dục đạo đức, học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; giáo dục phòng chống tham nhũng, giáo dục kỹ năng sống;... vào những nội dung phù hợp; giáo viên phải thực hiện việc liên hệ sao cho nhẹ nhàng, không gượng ép, làm tăng thêm hiệu quả giáo dục của nội dung dạy - học.

II. SỬ DỤNG SÁCH GIÁO KHOA VÀ TÀI LIỆU GIẢNG DẠY

1. Cấp THCS

- Giáo viên sử dụng sách giáo khoa Lịch sử 6, 7, 8, 9; đồng thời phải kết hợp với Chuẩn kiến thức, kỹ năng (CKTKN) của chương trình môn Lịch sử cấp THCS. Trong quá trình giảng dạy giáo viên cần lưu ý CKTKN là chuẩn tối thiểu nên cần rà soát nội dung từng bài để đảm bảo cung cấp kiến thức toàn diện cho học sinh. Chú trọng thực hiện tốt nội dung giảm tải.

- Các trường THCS chỉ đạo tổ chuyên môn cần thống nhất nội dung giảng dạy và ôn tập cho học sinh từng khối lớp sao cho cô đọng, đầy đủ ý, tránh quá tải cho học sinh. Sau mỗi bài học cần khái quát những nội dung cơ bản nhất giúp học sinh dễ nhớ, dễ thuộc qua việc hình thành hệ thống hoá kiến thức.

2. Cấp THPT

- Việc sử dụng sách giáo khoa cấp THPT phải kết hợp với CKTKN và các tài liệu tham khảo khác. Đối với khối lớp 12, cần tham khảo và sử dụng bộ tài liệu ôn tập tốt nghiệp THPT đã đăng trên website của Sở GD&ĐT như tài liệu hỗ trợ để hướng dẫn và hỗ trợ cho học sinh trong quá trình ôn tập đạt hiệu quả.

- Đối với khối lớp 10 và 11, các trường THPT chỉ đạo tổ chuyên môn tiến hành thống nhất nội dung kiến thức cung cấp cho học sinh dựa trên cơ sở Sách giáo khoa và CKTKN, tạo điều kiện thuận lợi trong việc kiểm tra đánh giá. Sau mỗi bài học cần khái quát những nội dung cơ bản nhất giúp học sinh dễ nhớ, dễ thuộc qua việc xây dựng Hệ thống hoá cho chương trình lớp 10 và 11.

- Để hỗ trợ tốt hơn cho việc học tập môn lịch sử, đặc biệt là đối tượng học sinh yếu kém ở lớp cuối cấp, giáo viên tiếp tục vận dụng trên cơ sở điều chỉnh phù hợp với đối tượng học sinh và triển khai ngay từ đầu năm học các hình thức: hệ thống hóa kiến thức sau mỗi bài, mỗi chương; sơ đồ hóa, niên biểu hóa các kiến thức trọng tâm theo tài liệu *Hệ thống hóa kiến thức lớp 12* đã đăng tải trên website của Sở GD&ĐT như tài liệu hỗ trợ cho học sinh.

III. VỀ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

1. Về kiến thức - kỹ năng

- **Về kiến thức:** Tổ chức dạy học phân hoá học sinh theo năng lực dựa vào CKTKN của chương trình giáo dục cấp THCS và cấp THPT. Giáo viên phải phân cấp được mức độ quan trọng của từng đơn vị kiến thức trong một bài học (*kiến thức trọng tâm, thứ yếu hay kiến thức làm cơ sở*) để học sinh có định hướng học tập phù hợp với năng lực học tập của mình; tập trung vào nội dung trọng tâm, tránh nặng nề quá tải. Chú trọng việc sử dụng sách giáo khoa lịch sử, hướng dẫn học sinh khai thác sách giáo khoa ở những nội dung phù hợp; phát huy khả năng làm việc nhóm của học sinh. Cần tham khảo các đề thi tốt nghiệp THPT trong những năm gần đây nhằm có hướng đi đúng cho việc nâng cao chất lượng giáo dục của bộ môn.

- **Về kỹ năng:** Tiếp tục rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức trong bài học, tăng cường khai thác câu hỏi thông hiểu - vận dụng cho học sinh trong quá trình dạy học đối với từng bài, từng chương.

2. Đa dạng hoá các kỹ thuật dạy học cho từng khối lớp

- Chú trọng khai thác trực quan qua kênh hình sách giáo khoa hay do giáo viên cung cấp; vận dụng đúng phương pháp thảo luận nhóm; ứng dụng và khai thác thế mạnh của công nghệ thông tin trong dạy học.

- Tăng cường kết hợp với các hoạt động ngoại khoá lồng ghép những nội dung về lịch sử hay tổ chức những hoạt động ngoại khóa nhân dịp những ngày lễ lớn. Tùy vào điều kiện cụ thể của nhà trường, có thể tổ chức hình thức “đó vui để học” nhằm giúp học sinh khái quát hóa được kiến thức cơ bản, tổ chức các gameshow hay những giờ dạy học tại thực địa gắn liền với những di tích lịch sử trên địa bàn nhà trường đóng, hay di tích lịch sử nhà trường nhận chăm sóc; qua đó phát huy tính “thân thiện và tích cực” trong hoạt động bộ môn.

- Mỗi trường THPT phải xây dựng ít nhất 1 chủ đề ngoại khoá trong năm học, hình thức tùy thuộc vào điều kiện của nhà trường.

3. Nâng cao chất lượng hoạt động tổ chuyên môn: Tăng cường dự giờ thăm lớp trong tổ chuyên môn, giành nhiều thời gian để hội ý, trao đổi, rút kinh nghiệm qua tiết dạy; thiết kế những chuyên đề hội thảo trong tổ về phương pháp giảng dạy, những nội dung khó trong chương trình, kỹ thuật thiết kế powerpoint, giải pháp nâng cao chất lượng bộ môn,... Đa dạng hóa nội dung, hình thức sinh hoạt tổ chuyên môn liên trường, cần kết hợp việc dự giờ, rút kinh nghiệm với việc thảo luận, trao đổi về những nội dung, phương pháp dạy học cụ thể mà giáo viên đang còn vướng mắc nhằm mang lại hiệu quả thiết thực của hoạt động này.

Chú trọng thảo luận và thiết kế nội dung các bài học lịch sử địa phương sao cho đạt hiệu quả tốt; thực hiện việc dự giờ, trao đổi, thảo luận liên trường các nội dung địa phương; kết hợp với hoạt động ngoại khoá và dạy học tại thực địa, công tác sưu tầm tư liệu địa phương, chăm sóc di tích,

III. VỀ THỰC HIỆN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ

1. Kiểm tra, đánh giá thường xuyên và định kỳ

- Tăng cường kiểm tra, đánh giá xếp loại theo đúng quy chế của Bộ GD&ĐT quy định về đánh giá, xếp loại học sinh THCS, THPT. Nội dung kiểm tra phải bám theo CKTKN. Hình thức kiểm tra định kỳ (kiểm tra 1 tiết và kiểm tra học kỳ) đối với cấp THCS và lớp 10, 11 phải bảo đảm 30% trắc nghiệm và 70% tự luận.

Riêng lớp 12, đề kiểm tra định kỳ thực hiện 100% tự luận; hình thức và phân phối kiến thức cho từng kỹ năng tương tự đề thi tốt nghiệp THPT. Đề kiểm tra chú ý đến những nội dung trọng tâm của từng bài học; mức độ bài kiểm phải chú trọng tăng cường kiến thức thông hiểu và vận dụng để rèn luyện kỹ năng cho học sinh.

- Trong quá trình kiểm tra đánh giá cần tăng cường hình thức kiểm tra thường xuyên (kiểm tra miệng), đặc biệt là đối với lớp 12, nhằm tạo tư thế chuẩn bị ngay từ đầu phục vụ cho việc ôn thi tốt nghiệp THPT đạt hiệu quả cao hơn.

2. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá

- Bên cạnh thực hiện đánh giá các yêu cầu cần đạt về kiến thức, kỹ năng đã được xác định trong chương trình, giáo viên cần chú ý đến các loại hình đánh giá điều chỉnh phù hợp với bộ môn Lịch sử: Thiết kế đề kiểm tra sao cho hạn chế được việc học sinh ghi nhớ máy móc, không nắm vững kiến thức, kỹ năng môn học. Câu hỏi kiểm tra nên có những vấn đề mở, đòi hỏi học sinh phải vận dụng, tổng hợp kiến thức, kỹ năng và những kiến thức đã học.

- Các trường THCS, THPT cần chỉ đạo cho tổ bộ môn tiếp tục tư vấn cho giáo viên về kỹ năng ra đề, xây dựng hướng dẫn chấm và chấm bài kiểm tra. Tổ chức việc nhận xét đánh giá việc thực hiện giảng dạy theo CKTKN và biên soạn đề kiểm tra theo ma trận đề do Bộ GD&ĐT hướng dẫn.

- Các trường THCS, THPT cần tiếp tục xây dựng hệ thống ngân hàng đề kiểm tra môn lịch sử biên soạn theo ma trận đề, đăng tải trên website của các trường THCS, THPT và các phòng GD&ĐT để làm tư liệu tham khảo cho giáo viên và học sinh trong quá trình giảng dạy và học tập.

- Để xây dựng ngân hàng đề kiểm tra dùng chung, yêu cầu: Các trường THCS và các trường THPT xây dựng ít nhất 02 ma trận đề trong học kỳ I (01 ma trận đề kiểm tra 1 tiết và 01 ma trận đề kiểm tra học kỳ I); Các Phòng GD&ĐT chịu trách nhiệm tổng hợp đầy đủ sản phẩm của các đơn vị trực thuộc gửi về Sở GD&ĐT, Phòng Giáo dục Trung học qua email nguyenminhngn@gmail.com; các trường THPT gửi trực tiếp sản phẩm về địa chỉ email nêu trên (*chậm nhất là ngày 30/9/2012*).

Sở GD&ĐT yêu cầu các Phòng GD&ĐT, các trường THPT căn cứ theo tinh thần hướng dẫn thực hiện dạy học môn Lịch sử để triển khai. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc hoặc cần thông tin thêm, yêu cầu liên hệ với Phòng Giáo dục Trung học, Sở GD&ĐT để được hướng dẫn thêm. //

Nơi nhận:

- Như trên (để thực hiện);
- Lưu: VT, GDTrH.

K. GIÁM ĐỐC
PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Văn Tuấn